

Profilmodel 2012 – Højeste fuldførte uddannelse

En fremskrivning af en ungdomsårgangs højeste fuldførte uddannelse

Profilmodel 2012 er en fremskrivning af, hvordan en ungdomsårgang vil uddanne sig i løbet af 25 år. Dette notat præsenterer fremskrivningerne af, hvor høj en uddannelse elever fra ungdomsårgang 2012 på landsplan forventes at fuldføre. Vi ser blandt andet på, hvor stor en andel af ungdomsårgang 2012, der forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, og sammenligner profilmodellens resultater for ungdomsårgang 2012 med fremskrivningen for ungdomsårgangene 2003-2011. Notatet giver også et overblik over den samlede fremskrivning af den seneste årgangs uddannelsesadfærd i form af såkaldte profilfigurer.

Fremskrivningen bygger på en række væsentlige antagelser beskrevet på side 7-8, hvor også centrale begreber står defineret.

Hovedresultater

2012-ungdomsårgangen 25 år efter 9. klasse

Hovedresultaterne af fremskrivningen vedrørende højeste fuldførte uddannelse for ungdomsårgang 2012, det vil sige de unge, som gik i niende klasse i skoleåret 2011/2012, er:

- 85 procent af 2012-ungdomsårgangen forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, det vil sige en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Andelen er større for piger, 89 procent, end for drenge, 82 procent.
- Drenge af udenlandsk herkomst er den gruppe, hvor den laveste andel, kun 70 procent, får en erhvervskompetencegivende uddannelse. 83 procent af drengene af dansk herkomst, 84 procent af pigerne af udenlandsk herkomst og 88 procent af pigerne af dansk herkomst vil få en erhvervskompetencegivende uddannelse.
- Seks procent af 2012-ungdomsårgangen forventes at opnå studiekompetence, det vil sige, at de har en gymnasial uddannelse som højeste uddannelse. Fordelt på køn er det syv procent af drengene og fem procent af pigerne.
- Ni procent af 2012-ungdomsårgangen forventes hverken at opnå erhvervs- eller studiekompetence. Halvanden procent får den særligtilrettelagte ungdomsuddannelse (STU). Dvs. i alt syv procent har ingen kompetence højere end grundskolen. Dette er hyppigere for drenge, ni procent, mod fem procent af pigerne.

- De 85 procent af 2012-ungdomsårgangen, som forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse, fordeler sig med 24 procent, som forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse og 62 procent, som får en videregående uddannelse.¹
- Drengene får hyppigere en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau end piger. Tallene er her 27 procent af drengene og 20 procent af pigerne.
- En større andel af unge med dansk herkomst end unge med udenlandsk herkomst forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse – dette gælder især blandt drenge. 18 procent af drengene af udenlandsk herkomst og 28 procent af drengene med dansk herkomst forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse.
- Piger får hyppigere en videregående uddannelse end drenge. Andelen er 69 procent af pigerne og 55 procent af drengene.
- En større andel af unge med dansk herkomst end unge med udenlandsk herkomst forventes at få en videregående uddannelse. Andelen af unge af udenlandsk herkomst, som opnår en videregående uddannelse, er tre procentpoint lavere end andelen af unge af dansk herkomst. Det gælder både for piger og drenge.

Udviklingen for ungdomsårgangene 2003-2012

I det følgende opsummeres hovedresultaterne, når fremskrivningen for ungdomsårgang 2012 sammenlignes med fremskrivningerne for ungdomsårgangene 2003-2011.

- For ungdomsårgangene 2003 – 2009 forventes mellem 78 og 79 procent at få en erhvervskompetencegivende uddannelse. For ungdomsårgangene 2010-2012 forventes denne andele at være steget til 84-86 procent, med et lille fald det seneste år.
- Andelen, der ikke forventes at fuldfører en uddannelse ud over grundskolen er gået fra 15 procent for ungdomsårgang 2008 til syv procent for ungdomsårgangene 2011 og 2012.

Der er flere resultater vedrørende ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser på <http://www.uvm.dk/profilmodel>

Resultaterne for ungdomsårgangene 2003-2011 er genberegnet på det opdaterede daggrundlag fra Danmarks Statistik og med tilpasninger af, hvordan kvalifikationsregisteret indgår i profilmodellen. Hvert år genberegnes alle tal på grund af opdateringer i daggrundlaget fra Danmarks Statistik, hvorfor resultaterne oftest vil afvige fra de resultater, der blev præsenteret tidligere år. Se evt. mere om dette på samme link i notatet "Om profilmodel 2012".

Resultaterne baserer sig på højeste fuldførte videregående uddannelse. Det betyder fx, at unge, som både opnår en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse, kun tælles under videregående uddannelse.

Hovedresultater uddybes og illustreres i det følgende.

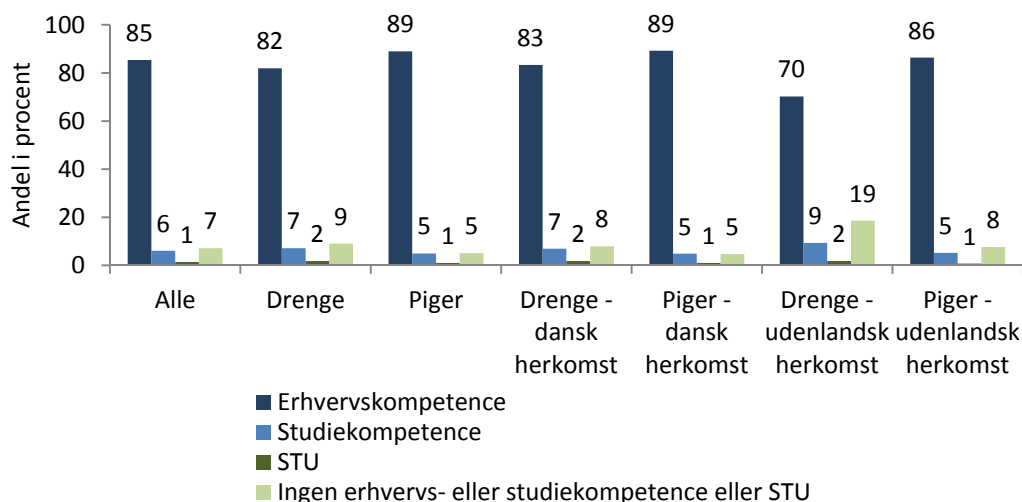
¹ Det skyldes afrunding, at summen af andelen med erhvervsfaglig uddannelse og andelen med videregående uddannelse summer til 86 procent i stedet for 85 procent. Andelen, der forventes at opnå en erhvervsfaglig uddannelse er estimeret til 23,8 og andelen der forventes at opnå en videregående uddannelse til 61,6.

2012-ungdomsårgangen på landsplan

Ifølge profilmodellen forventes 85 procent af ungdomsårgang 2012, 25 år efter niende klasse, at have opnået en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det vil sige en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse. Seks procent vil have opnået studiekompetence, det vil sige en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, mens ni procent hverken vil opnå erhvervs- eller studiekompetencer. 1,4 procent har fuldført den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU), som dog hverken giver erhvervs- eller studiekompetence. Dermed har syv procent ingen kompetence højere end grundskolen. De fleste fra årgangen, som ikke opnår erhvervs- eller studiekompetence, forventes at påbegynde og afbryde én eller flere uddannelser. Kun én procent af ungdomsårgangen forventes aldrig at påbegynde en uddannelse (fremgår ikke af figur 1).

Flere piger end drenge vil få en erhvervskompetencegivende uddannelse

Figur 1 Andel af ungdomsårgang 2012 fordelt på forventet opnået erhvervs- og studiekompetencer og STU 25 år efter niende klasse.

Note 1: STU er forkortelsen for Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

82 procent af drengene og 89 procent af pigerne forventes at få en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Kun 70 procent af drengene af udenlandsk herkomst vil opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse. I modsætning hertil forventes 83 procent af drengene af dansk herkomst, 86 procent af pigerne af udenlandsk herkomst og 89 procent af pigerne af dansk herkomst at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Flere drenge end piger får ikke en uddannelse ud over grundskolen. Andelen er ni procent af drengene og fem procent af pigerne. For drenge af udenlandsk herkomst er den på 19 procent.

Flere drenge end piger vil få en erhvervsfaglig uddannelse

85 procent af de unge forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse. Denne andel kan fordeles på uddannelsesstype som i figur 2. Den viser, at 62 procent

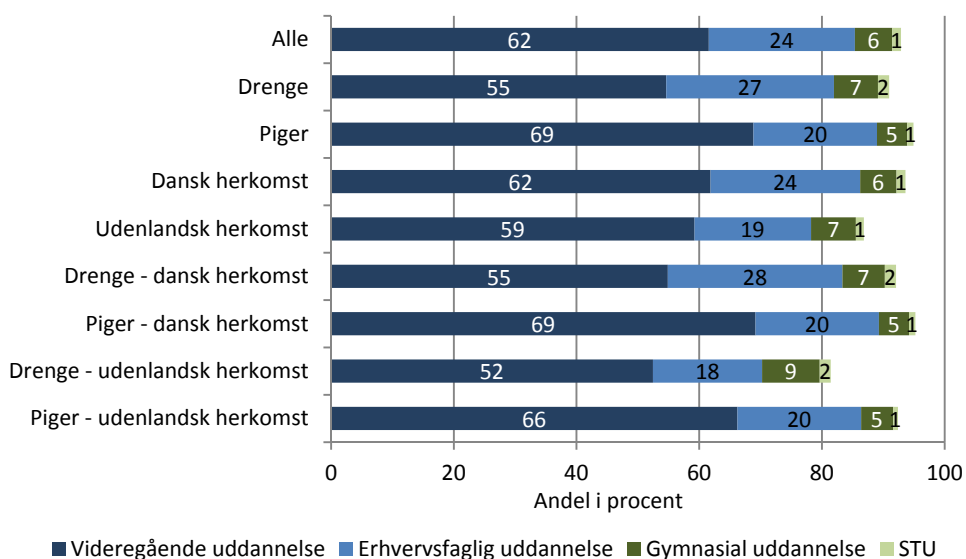
forventes at få en videregående uddannelse, mens 24 procent forventes at få en erhvervsfaglig uddannelse.

Drengene forventes hyppigere at få en erhvervsfaglig uddannelse end pigerne. Andelen er 27 procent af drengene og 20 procent af pigerne.

Flere piger end drenge får en videregående uddannelser.

Specielt pigerne vælger videregående uddannelser. Andelen er 69 procent af pigerne og 55 procent af drengene, se evt. figur 2.

Figur 2 Andel af ungdomsårgang 2012 med fuldført uddannelse 25 år efter afsluttet niende klasse, fordelt på køn, herkomst og uddannelsestype for højeste uddannelse.

Note 1: STU er forkortelsen for Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

En større andel af unge med dansk herkomst end unge med udenlandsk herkomst får en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse

En større andel af unge med dansk herkomst end af unge med udenlandsk herkomst får en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse.

Andelen af unge af udenlandsk herkomst, som opnår en videregående uddannelse, er tre procentpoint lavere end den tilsvarende andel af unge af dansk herkomst. Det gælder både for piger og drenge.

Andelen af drenge af udenlandsk herkomst, der har en erhvervsfaglig uddannelse som højeste uddannelsesniveau, ligger lavt i forhold drengene af dansk herkomst.

28 procent af drengene af dansk herkomst mod 18 procent af drengene af udenlandsk herkomst forventes at opnå en erhvervsfaglig uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. De tilsvarende tal for både pigerne af dansk herkomst og pigerne af udenlandsk herkomst er 20 procent, jævnfør figur 2.

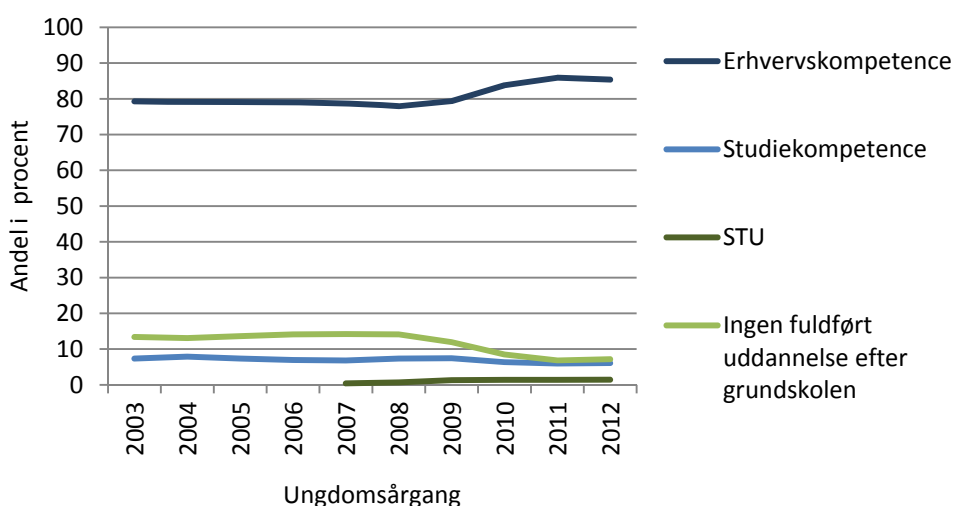
Udviklingen for ungdomsårgangene 2003-2012:

Flere og flere vil få en erhvervskompetencegivende uddannelse, dog et lille fald for ungdomsårgang 2012

Figur 3 viser, at 78-79 procent af ungdomsårgangene 2003-2009 forventes at få en erhvervskompetencegivende uddannelse. For ungdomsårgangene 2010 og 2011 forventes andelen at være på henholdsvis 84 procent og 86 procent. Der er en stor stigning på 6,5 procentpoint i andelen af ungdomsårgang 2009 til andelen af ungdomsårgang 2011. Der er et lille fald på et halvt procentpoint for ungdomsårgang 2012 i forhold til 2011. Faldet er dog så begrænset, at det er usikkert, om det reelt vil vise sig at være et fald eller om det skyldes mindre mangler i datagrundlaget for modellen for 2012.

Figur 3 viser også, at andelen, der ikke forventes at få hverken en erhvervs- eller studiekompetence, er faldet fra 14 procent for ungdomsårgang 2008 til syv procent for ungdomsårgangene 2011 og 2012. Andelen, der forventes at opnå studiekompetence, ligger på ca. syv procent for ungdomsårgangene 2003-2009 og på ca. seks procent for ungdomsårgangene 2010-2012.

Figur 3 Ungdomsårgangene 2003-2012 opgjort på forventet opnået erhvervs- og studiekompetence 25 år efter niende klasse

Note 1: STU er forkortelsen for Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

Profilmodellens resultater i overblikform

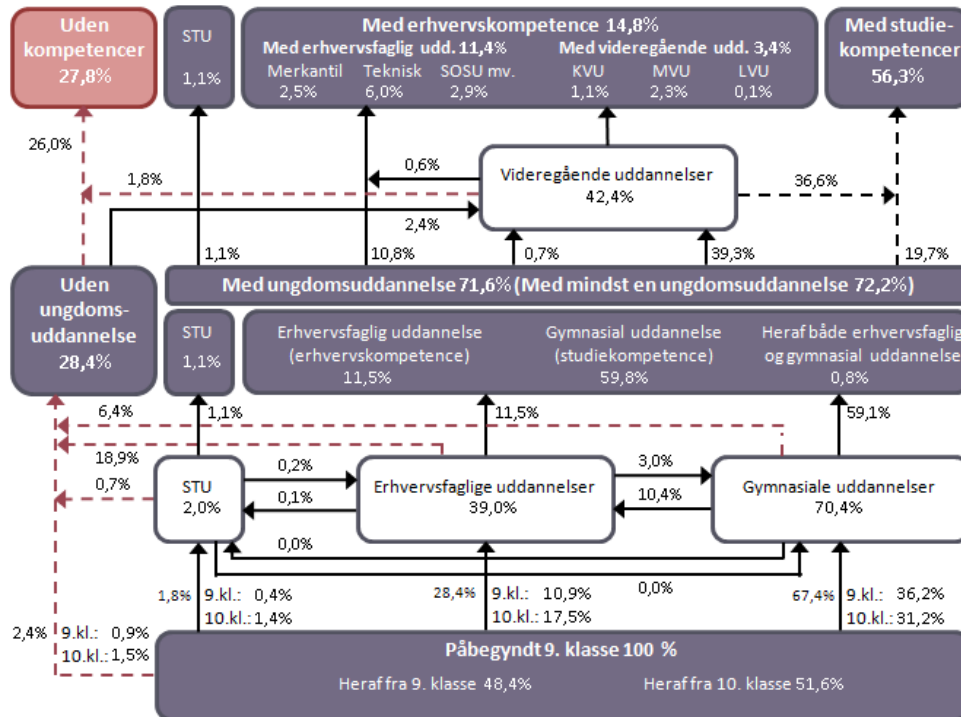
De efterfølgende tre profilfigurer viser, hvordan 2012-ungdomsårgangen forventes at uddanne sig i løbet af 5, 15 og 25 år efter niende klasse.

Profilmøderne læses nedefra og op. Det nederste farvede lag viser udgangspopulationen. Det midterste farvede lag viser fuldførte ungdomsuddannelser inklusiv *mindst* en ungdomsuddannelse² og det øverste farvede lag viser højeste fuldførte uddannelse. De hvide bokse viser andelen, som har været i gang med uddannelse, og pilene viser første

² Mindst en ungdomsuddannelse er defineret på side 8.

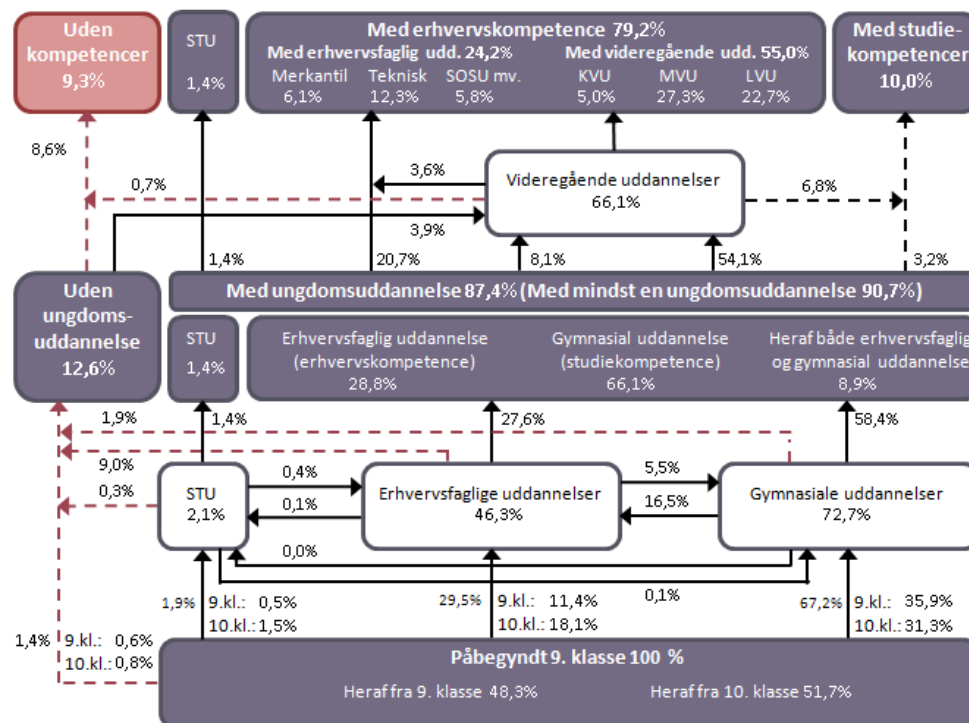
tilgang til ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse, skift mellem uddannelses typer og afbrud.

Figur 4 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2012 fem år efter afsluttet niende klasse.

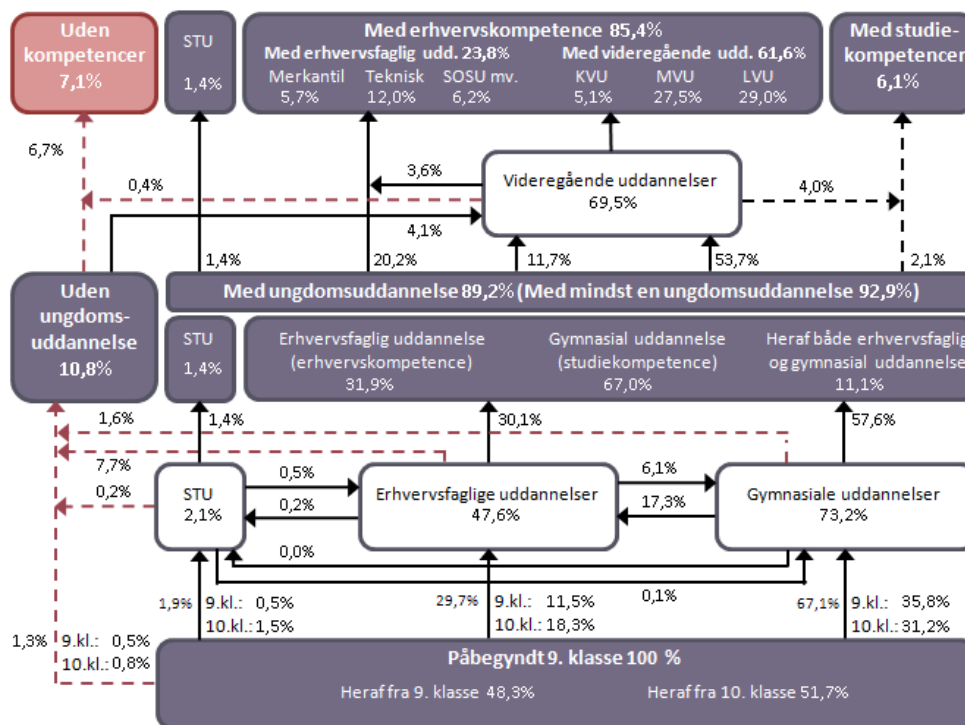

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

Figur 5 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2012 15 år efter afsluttet niende klasse.

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

Figur 6 Uddannelsesprofil for ungdomsårgang 2012 25 år efter afsluttet niende klasse.

Kilde: UNI•Cs beregninger på Danmarks Statistiks registre.

Mere om profilmodellen og resultaterne derfra

Der findes flere notater vedrørende profilmodellen og resultater derfra på <http://www.uvm.dk/profilmodel>. På websiden finder man også profilfigurer og adgang til data via databanken. På samme side finder man også notater om metoden bag fremskrivningen, opdatering af uddannelsesregistre og sammenligninger mellem faktiske resultater og fremskrivningen baseret på profilmodellen.

Væsentlige definitioner og forudsætninger

Vi redegør for de antagelser om fremtidig studieadfærd og uddannelsessystem, som fremskrivningen bygger på. Det er vigtigt, at du har disse antagelser i erindring, når du læser, bruger og fortolker profilmodellens resultater. Blandt andet er ungdomsårgang, erhvervskompetencegivende uddannelse og studiekompetencegivende uddannelse væsentlige begreber i dette dokument og defineres derfor nedenfor.

Ungdomsårgang:

Vi definerer en ungdomsårgang som en niende klasseårgang. Fx betegner 2012-ungdomsårgangen de unge, som påbegyndte en niende klasse i skoleåret 2011/2012.

Erhvervskompetencegivende uddannelse:

Erhvervskompetencegivende uddannelser er målrettet arbejdsmarkedet og dækker de videregående uddannelser og de erhvervsfaglige uddannelser. Kun højeste fuldførte erhvervskompetencegivende uddannelse opgøres.

Studiekompetencegivende uddannelse:

De gymnasiale uddannelser er de studiekompetencegivende uddannelser. De er målrettet de videregående uddannelser og er oftest en forudsætning for at blive optaget på en videregående uddannelse. De gymnasiale uddannelser er ikke erhvervskompetencegivende.

Ungdomsuddannelse:

Ungdomsuddannelserne omfatter gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser samt den Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU). STU er en relativ ny uddannelse. Indtil 2011 blev uddannelsen udbudt under betegnelsen 'Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov', forkortet USB. STU er hverken studie- eller erhvervskompetencegivende.

Mindst en ungdomsuddannelse:

At have gennemført 'mindst en ungdomsuddannelse' vil sige, at man enten har gennemført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

En gymnasial eller en erhvervsfaglig uddannelse er som regel en forudsætning for adgang til videregående uddannelse. Der er dog unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse. Det skyldes, at nogle uddannelser har optagelsesprøve og dermed ikke kræver en gennemført ungdomsuddannelse. Nogle optages på en videregående uddannelse på dispensation uden en fuld eksamen via hf-enkeltfag. Det gælder fx for sygeplejerske- og pædagoguddannelserne. Andre får merit for en ungdomsuddannelse, som er opnået i udlandet.

Vi tæller unge, som fuldfører en videregående uddannelse uden en registreret ungdomsuddannelse, med under begrebet 'mindst en ungdomsuddannelse'.

Profilmodellen:

Profilmodellen er en fremskrivning af, hvordan vi forventer en ungdomsårgang vil udanne sig i løbet af de kommende 25 år under følgende antagelser:

- Uddannelsessystemet vil forblive, som det var i de skoleår, hvor ungdomsårgangen gik i ottende og niende klasse.
- Ungdomsårgangen, hvis uddannelsesadfærd fremskrives, vil bevæge sig i uddannelsessystemet på samme måde som dem, der er i uddannelsessystemet i de år, hvor ungdomsårgangen gik i ottende og niende klasse.

Vi kan anvende profilmodellen til at vurdere, hvad det samlede uddannelsessystem formåede i de år, hvor de unge gik i ottende og niende klasse. Dermed kan vi også anvende fremskrivningen til at sammenligne uddannelsessystemerne over tid, blandt andet målt ved størrelsen af andelen, der forventes at opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Profilmodellen fremskriver blandt andet også andelen, der forventes at opnå en videregående uddannelse efter 5, 10, 15, og 20 år efter niende klasse.

Det er væsentligt at være opmærksom på, at Profilmodellen er en fremskrivning og derfor behæftet med usikkerhed.